

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Општина Димитровград

ул. Балканска бр. 2
тел + 381 10 361 108
www.dimitrovgrad.rs

На основу Закона о потврђивању споразума о зајму (Пројекат „Чиста енергија и енергетска ефикасности за грађане у Србији“) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој („Службени гласник РС - Међународни уговори“, број 6/22), Уговора о суфинансирању програма енергетске санације породичних кућа и станова који спроводи општина Димитровград, члана 18. Правилника о суфинансирању мера енергетске санације породичних кућа и станова у оквиру пројекта „Чиста енергија и енергетска ефикасност за грађане у Србији“ („Сл. лист општине Димитровград“ бр. 16/23) (у даљем тексту: Правилник) и члана 59. став 1. тачка 22. Статута општине Димитровград („Сл. лист општине Димитровград“ бр. 6/19), Председник општине Димитровград, дана 19. септембра 2023. године, расписује

ЈАВНИ ПОЗИВ
за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на
територији општине Димитровград за 2023. годину

У складу са чланом 18. Правилника расписује се Јавни позив за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији општине Димитровград за 2023. годину (у даљем тексту: Јавни позив). Мере енергетске санације спроводе се кроз сарадњу са привредним субјектима који се баве производњом, услугама и радовима на енергетској санацији стамбених објеката.

Циљ спровођења мера енергетске санације породичних кућа и станова је унапређење енергетске ефикасности у стамбеном сектору и повећано коришћење обновљивих извора енергије у домаћинствима на територији општине Димитровград.

I ПРЕДМЕТ СУФИНАНСИРАЊА МЕРА ЕНЕРГЕТСКЕ САНАЦИЈЕ

Предмет Јавног позива је спровођење следећих мера енергетске ефикасности:

1) замена спољних прозора и врата и других транспарентних елемената термичког омотача

Ова мера обухвата и пратећу опрему за прозоре/врата, као што су окапнице, прозорске даске, ролетне, капци и др, као и пратеће грађевинске радове на демонтажи и правилној монтажи прозора/врата, као што је демонтажа старих прозора/врата и одвоз на депонију, правилна монтажа прозора, обрада око прозора/врата гипс-картон плочама, глетовање, обрада ивица и кречење око прозора/врата са унутрашње стране зида.

1) Спољна столарија са следећим минималним техничким карактеристикама (U-коэффициент пролаза топлоте):

- $U \leq 1.3 \text{ W/m}^2\text{K}$ за остакљење прозора и балконских врата;
- $U \leq 1.3 \text{ W/m}^2\text{K}$ за профиле прозора и балконских врата;
- $U \leq 1.6 \text{ W/m}^2\text{K}$ за врата ка негрејаним просторима;

2) постављање термичке изолације спољних зидова, подова на тлу и осталих делова термичког омотача према негрејаном простору

У оквиру ове мере могуће је извршити набавку и уградњу материјала за термичку изолацију спољних зидова/подова са свим слојевима потребним за употребу као што су лепкови, рабиц мрежица, фолије, цементна кошуљица, хидроизолација, завршни слој зида или пода. Овом мером је неопходно испунити следеће критеријуме енергетске ефикасности:

- Минимална дебљина термичке изолације на спољним зидовима мора износити 10 цм, осим ако не постоји техничка могућност да се постави та дебљина изолације;

3) постављање термичке изолације испод кровног покривача или таванице

У оквиру ове мере могуће је извршити и уградњу и набавку материјала за термичку изолацију крова или таванице изнад грејаног простора. Ова мера може обухватити, у случају да је оштећен кровни покривач и хидроизолациони кровни систем, и грађевинске радове на замени хидроизолације и других слојева кровног покривача, као и лимарске радове, али не и радове на замени конструктивних елемената крова.

Овом мером је неопходно испунити следеће критеријуме енергетске ефикасности:

- Минимална дебљина термичке изолације крова или таванице изнад грејаног простора мора износити 20 цм, осим ако не постоји техничка могућност да се постави та дебљина изолације;

4) замене постојећег грејача простора на чврсто гориво, течно гориво или електричну енергију (котао или пећ) ефикаснијим котлом на гас,

У оквиру ове мере могуће је извршити замену постојећег грејача простора и набавку и инсталацију ефикаснијег котла на природни гас. Овом мером није предвиђено финансирање уградње гасне инсталације.

Овом мером је неопходно испунити следеће критеријуме енергетске ефикасности:

- Минимални степен корисности котла (грејача простора) који користи природни гас мора бити најмање 90%. Котао мора бити опремљен прописима предвиђеним функцијама сигурности и функцијом аутоматске регулације, као што је регулација температуре у разводном воду и слично;

5) замене постојећег грејача простора на чврсто гориво, течно гориво или електричну енергију (котао или пећ) ефикаснијим котлом на биомасу

У оквиру ове мере могуће је извршити замену постојећег грејача простора и набавку и инсталацију ефикаснијег котла на биомасу (дрвни пелет, брикет, сечка). У примени ове мере следећи критеријум енергетске ефикасности мора бити испуњен:

- Минимални степен корисности котла на биомасу (грејач простора) (дрвни пелет, брикет, сечка) мора бити најмање 85%. Котао мора бити опремљен прописима предвиђеним функцијама сигурности и функцијом аутоматске регулације, као што је регулација температуре у разводном воду и слично;

б) уградња топлотних пумпи

У оквиру ове мере предвиђена је уградња следећих топлотних пумпи: топлотна пумпа ваздух-ваздух; топлотна пумпа ваздух-вода, топлотна пумпа земља-вода (са хоризонталним колекторима или са геосондама) или топлотна пумпа вода-вода. При примени ове мере није обавезна замена постојећег котла или пећи. Топлотна пумпа мора да има минимални SCOP (сезонски коефицијент грејања) према извору топлотне енергије:

- Ваздух, више од 3,4;
- Земља, више од 4,0;
- Вода, више од 4,5;

7) замене постојеће или уградња нове цевне мреже, грејних тела и пратећег прибора;

Ова мера се састоји од замене/уградње: (1) електронски регулисаних циркулационих пумпи, (2) изолације цевне мреже, (3) грејних тела као што су радијатори, „fan-coil“ апарати, цеви подног грејања и сл., укључујући термостатске вентиле, (4) система регулације и контролних уређаја (балансних вентила, разделника, регулатора протока) и, (5) уређаја за мерење топлоте, као што су калориметри. Ова мера се може применити само заједно са неком од појединачних мера из става 1. тачка 4) или 5) или 6) из овог одељка или пакета који садржи наведене мере. Мера ће се суфинансирати са уделом до 50% бесповратних средстава, ако се примењује са неком од наведених појединачних мера или одговарајућим уделом у случају примене основног, стандардног или напредног пакета;

8) уградња соларних колектора у инсталацију за централну припрему потрошне топле воде;

9) уградња соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградње двосмерног мерног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем. Снага соларних панела не може бити већа од одобрене снаге мерног места, која је наведена у рачуну за утрошену електричну енергију, а максимално до и једнако 10,8 kW;

10) Израда техничке документације у складу са Прилогом 2;

Ова мера се може применити само заједно са неком од појединачних мера под тач. 1)-6) или тачком 8) и у оквиру пакета мера, ако је у складу са Прилогом 2 неопходна израда техничке документације ради издавања акта којим се одобрава извођење радова. Мера ће се суфинансирати са уделом до 50% бесповратних средстава, ако се примењује са неком од наведених појединачних мера или одговарајућим уделом у случају примене основног, стандардног или напредног пакета.

Све наведене мере су примењиве за породичне куће, а за станове се могу применити само мере наведене под тачкама 1), 4), 6) и 7).

Мере под тач. 7) и 10) се не убрајају у појединачне мере јер нису предвиђене за самосталну примену.

II КОРИСНИЦИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Крајњи корисници бесповратних средстава су домаћинства која станују у породичним кућама и становима (у даљем тексту: објекат).

III ВИСИНА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Укупно планирана бесповратна средства које општина заједно са средствима Министарства додељује путем овог позива износе десет милиона динара.

Општина има право да повећа износ бесповратних средстава из става 1. овог одељка у складу са уговором о суфинансирању програма енергетске санације закљученим са Министарством рударства и енергетике.

За сваку од мера енергетске санације ограничена су максимална укупна средства подстицаја, а крајњи корисник је дужан да обезбеди разлику до пуног износа укупне вредности појединачног пројекта.

Максимални удео бесповратних средстава за појединачне мере из одељка I. Јавног позива износи до 50% од укупне вредности пројекта.

Поред могућности пријаве за појединачну меру/мере грађани имају могућност пријаве за један од пакета мера са вишим уделом бесповратних средстава. Предвиђена су три пакета мера: Основни, Стандардни и Напредни. Смисао Основног пакета је додатни подстицај смањењу потрошње енергије за грејање. Применом Стандардног пакета додатно се подстиче смањење загађења ваздуха и емисије CO₂, док се у напредним пакету највиши удео бесповратних средстава даје за примену соларне енергије као обновљивог вида енергије. Максимални удео бесповратних средстава за пакете износи:

- Основни пакет обухвата примену најмање две мере из одељка I. тач. 1), 2) и 3) Јавног позива и ако је предвиђено Прилогом 2 меру израде техничке документације из одељка I. тачка 10) Јавног позива. За примену основног пакета мера предвиђено је одобравање бесповратних средстава крајњем кориснику до 55% од укупне вредности пројекта;
- Стандардни пакет чини Основни пакет коме је придодата мера 4) или мера 5) или мера 6) и/или 7) из одељка I. Јавног позива. За примену стандардног пакета мера предвиђено је одобравање бесповратних средстава крајњем кориснику до 60% од укупне вредности пројекта.
- Напредни пакет чини Стандардни пакет коме је придодата мера 8) и/или мера 9) из одељка I. Јавног позива. За примену напредног пакета мера предвиђено је одобравање бесповратних средстава крајњем кориснику до 65% од укупне вредности пројекта.

Максимални износи бесповратних средстава по мерама енергетске ефикасности и пакетима (са израдом техничке документације ако је потребна) дати су у Табели 1 – за породичне куће и Табели 2 - за станове:

Табела 1. - Максимални износи бесповратних средстава по мерама енергетске ефикасности и пакетима **за породичне куће:**

МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ САНАЦИЈЕ из одељка I. Јавног позива		МАКСИМАЛНИ ИЗНОСИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА			
		Појединачна мера (макс.50%)	Основни пакет (макс.55%)	Стандардни пакет (макс.60%)	Напредни пакет (макс.65%)
1)	Замена спољних прозора и врата	160.000	176.000	192.000	208.000
2)	Изолација фасаде	250.000	275.000	300.000	325.000
3)	Изолација крова	250.000	275.000	300.000	325.000
4)	Уградња котла на гас	90.000		108.000	117.000
5)	Уградња котла на пелет	120.000		144.000	156.000
6)	Уградња топлотне пумпе:				
	Ваздух-ваздух	190.000		228.000	247.000
	Ваздух-вода	350.000		420.000	455.000
	Вода-вода	400.000		480.000	520.000
	Земља-вода	400.000		480.000	520.000
7)*	Замена или уградња нове инсталације	150.000		180.000	195.000
8)	Уградња соларних колектора за припрему ПТВ	160.000			208.000
9)	Уградња соларних панела за електричну енергију	420.000			546.000
10)**	Израда техничке документације:				
	Архитектонско-грађевински пројекат	24.000	26.400	28.800	31.200
	Пројекат машинства	24.000		28.800	31.200
	Елаборат енергетске ефикасности	18.000	19.800	21.600	23.400
	Технички опис и попис радова	10.000	11.000	12.000	13.000
	Енергетски пасош	18.000	19.800	21.600	23.400

Напомене:

*Мера замена или уградња нове инсталације грејања не може бити примењена самостално већ искључиво уз неку од мера 4), 5) или 6), без обзира да ли се подноси пријава за појединачну меру/мере или пакет мера.

** Мера израде техничке документације не може бити примењена самостално, већ искључиво уз неку од мера 1)-6) или 8), под условом да је наведена у Прилогу 2. У том случају додељују се бесповратна средства без обзира да ли се ова мера примењује уз појединачну меру 1)-6) или 8) или у оквиру пакета.

Табела 2. - Максимални износи бесповратних средстава по мерама енергетске ефикасности за станове:

МЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ САНАЦИЈЕ из одељка I. Јавног позива		МАКСИМАЛНИ ИЗНОСИ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА
1)	Замена спољних прозора и врата	120.000
4)	Уградња котла на гас	90.000
6)	Уградња топлотне пумпе	
	Ваздух-ваздух	190.000
	Ваздух-вода	350.000
7)*	Замена или уградња нове инсталације	90.000
10)* *	Израда техничке документације	
	Архитектонско-грађевински пројекат	24.000
	Пројекат машинства	24.000
	Елаборат енергетске ефикасности	18.000
	Технички опис и попис радова	10.000
	Енергетски пасош	18.000

Напомене:

*Мера замена или уградња нове инсталације грејања не може бити примењена самостално већ искључиво уз неку од мера 4) или 6), када се подноси пријава за појединачну меру/мере.

** Мера израде техничке документације не може бити примењена самостално, већ искључиво уз неку од мера 1), 4) и 6) под условом да је наведена у Прилогу 2.

Износ бесповратних средстава за појединачну меру или за меру укључену у пакет се израчунава на основу максималног удела бесповратних средстава (појединачна мера/мере 50%, основни пакет 55%, стандардни пакет 60% и напредни пакет 65%), али не може бити већи од наведених максималних износа тих средстава по мерама и пакетима енергетске ефикасности из Табеле 1. и Табеле 2.

IV УСЛОВИ ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ПОДСТИЦАЈА ЗА ЕНЕРГЕТСКУ САНАЦИЈУ СТАМБЕНИХ ОБЈЕКТА

Област енергетске ефикасности у зградарству регулисана је Законом о планирању и изградњи и пратећим правилницима.

Крајњи корисник који станује у породичној кући има право да се пријави за максимално две појединачне мере из тач. 1) -6), 8) и 9) из одељка I Јавног позива или за пакет мера из одељка III став 5.

Крајњи корисник који станује у стану има право да се пријави за максимално две појединачне мере из тач. 1), 4) и 6) из одељка I Јавног позива.

За меру из поглавља I тачка 2) Јавног позива средства подстицаја за термичку изолацију неће се одобравати за појединачне етаже стамбених објеката.

Уколико стамбени објекат има два или више власника, пријаву подноси један од власника уз писану сагласност осталих власника. Сутерени чији је фасадни зид обложен каменом или сличним материјалом не морају се термички изоловати.

Двојни објекти различитих власника као и објекти у низу третирају се као засебни објекти.

За меру из поглавља I тачка 1) Јавног позива средства ће се одобравати за замену комплетне дотрајале столарије са челичним или дрвеним профилима.

Изузетно, за стамбене објекте са више етажа једног власника, средства се могу користити за замену столарије на једној или свим етажама с тим да замена столарије на свакој од етажа мора бити комплетна.

Средства се неће одобравати за набавку улазних врата стамбених објеката која нису у директној вези са грејаним простором.

За меру из поглавља I тачка 4) Јавног позива, средства подстицаја се могу доделити искључиво ако постоји решење о одобрењу извођења радова или неки други акт којим надлежни орган одобрава извођење радова на унутрашњој гасној инсталацији до новог котла који се уграђује.

Неће се одобравати додела бесповратних средстава за замену постојећих грејача простора (котао и пећ) на природни гас и котлова на биомасу (пелет, брикет и сечка).

Средства се неће одобравати за енергетску санацију пословног простора или било каквог другог нестамбеног простора.

Крајњи корисник има право да поднесе само једну пријаву за домаћинство, при чему домаћинство може обухватити више појединачних стамбених објеката, на истој локацији и на истој катастарској парцели.

V УСЛОВИ ПРИЈАВЕ НА ЈАВНИ ПОЗИВ

Право учешћа на Јавном позиву имају крајњи корисници који станују у објектима и испуњавају следеће услове:

- 1) Да је објекат легално изграђен;
- 2) да је подносилац пријаве:
 - (1) власник објекта, или
 - (2) корисник објекта са пријавом боравка/пребивалишта на адреси објекта и приложеном писаном сагласности власника објекта;
- 3) да се у објекту станује током целе године.

VI НЕПРИХВАТЉИВИ ТРОШКОВИ

Неприхватљиви трошкови – Трошкови који неће бити финансирани овим јавним позивом су:

- 1) трошкови радова, набавка материјала и опрема који настану пре првог обиласка комисије за реализацију мера енергетске санације општине (у даљем тесту: Комисија);

- 2) трошкови који су у вези са набавком опреме: царински и административни трошкови;
- 3) трошкови у вези са одобравањем и спровођењем кредитног задужења: трошкови одобравања кредита, трошкови камата, трошкови кредитног бироа, трошкови осигурања кредита и сл;
- 4) рефундација трошкова за већ набављену опрему и извршене услуге (плаћене или испоручене);
- 5) трошкови за набавку опреме коју крајњи корисник сам производи или услуге које извршава.

Други трошкове који нису у складу са мерама енергетске санације.

VII ОБАВЕЗНА ДОКУМЕНТАЦИЈА УЗ ПРИЈАВУ НА ЈАВНИ ПОЗИВ

Пријава на јавни позив обавезно садржи:

- 1) потписан и попуњен Пријавни образац за суфинасирање мера енергетске ефикасности (Прилог 1) са попуњеним подацима о мери/пакету за који се конкурише и о стању грађевинских (фасадних) елемената и грејног система објекта;
- 2) доказ о власништву:
 - (1) Извод из листа непокретности/ уговор о купопродаји/ уговор о поклону/ правноснажно оставинско решење или други одговарајући документ из кога несумњиво произилази да је подносилац пријаве власник објекта,
 - (2) Уколико има више од једног власника објекта, потребно је доставити сагласност осталих власника приликом пријаве,
- 3) уколико пријаву подноси корисник објекта, неопходно је да достави пријаву боравка или доказ о пребивалишту на адреси објекта који пријављује и писану сагласност власника објекта;
- 4) доказ о легалности објекта:
 - (1) Употребна дозвола, или
 - (2) Решење о озакоњењу, или
 - (3) Извод из листа непокретности из кога произилази да је објекат уписан у складу са прописима о изградњи;
- 4) фотокопије личних карата или очитане личне карте за сва физичка лица која живе на адреси објекта за коју се подноси пријава. За малолетна лица доставити фотокопије здравствених књижица;
- 5) фотокопију рачуна за утрошену електричну енергију у претходном месецу, ради доказа да се у пријављеном стамбеном објекту станује током целе године (минимална потрошња не може бити мања од 30 kWh месечно);
- 6) За меру из поглавља I тачка 4) Јавног позива решење о одобрењу извођења радова или неки други акт којим надлежни орган одобрава извођење радова на унутрашњој гасној инсталацији до новог котла који се уграђује;
- 7) предмер и предрачун/ профактура за материјал и опрему са уградњом издата од привредног субјекта са листе директних корисника (привредних субјеката) коју је објавила Општина, издата након објављивања јавног позива за грађане.

VIII ПРЕУЗИМАЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ЈАВНИ ПОЗИВ

Конкурсна документација за Јавни позив може се преузети на интернет страници Општине Димитровград или на писарници општине и садржи:

- 1) Комплетан текст Јавног позива,
- 2) Прилог 1 - за грађане - Пријавни образац и образац о стању породичне куће
- 3) Прилог 2 - Информација о потребној техничкој документацији за примену мера побољшања енергетске ефикасности и законској регулативи по којој се изводе мере енергетске санације.

IX МЕСТО И РОК ДОСТАВЉАЊА ПРИЈАВА

Јавни позив ће трајати до утрошка средстава, а најдуже до дана 31.12.2023. године.

Попуњени, потписани и одштампани пријавни образац и документација из поглавља VII Јавног позива достављају се у затвореној коверти са знаком:

„ПРИЈАВА ЗА ЈАВНИ ПОЗИВ за суфинансирање мера енергетске санације породичних кућа и станова на територији општине Димитровград за 2023. годину - НЕ ОТВАРАТИ”,

са пуном адресом пошљаоца на полеђини коверте.

За све додатне информације и обавештења у вези Јавног позива можете се обратити на контакт телефон 010/361-108 локал 222 и локал 219 и електронску адресу: e-mail: energetskaefikasnost@dimitrovgrad.rs

Сва питања и одговори биће објављени на интернет страници Општине.

X УТВРЂИВАЊЕ ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ДОДЕЛУ СРЕДСТАВА

Комисија утврђује испуњеност услова за доделу бесповратних средстава на основу прегледа поднете документације из поглавља VII Јавног позива и теренског обиласка ради увида у стање објекта и проверу података у пријави на Јавни позив.

У току поступка утврђивања испуњености услова Комисија може од подносиоца пријаве, према потреби, затражити додатну документацију и информације.

XI ОДОБРАВАЊЕ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРОЈЕКТА ЕНЕРГЕТСКЕ САНАЦИЈЕ

Комисија решењем утврђује испуњеност услова за доделу средстава и обавештава подносиоца пријаве.

На решење из става 1. овог члана којим је утврђено да нису испуњени услови за доделу бесповратних средстава, подносилац пријаве има право приговора Комисији у року од осам дана од дана доношења решења.

Комисија је дужна да одлучи по приговорима из става 2. овог члана у року од 15 дана од дана пријема приговора.

У случају одбијања приговора из става 2. овог члана подносилац пријаве има право да поднесе жалбу Општинском већу у року од 8 дана од дана пријема одлуке по приговору из става 2. овог члана и о томе обавести Јединицу за имплементацију

Пројекта „Чиста енергија и енергетска ефикасности за грађане у Србији“ образовану од стране Министарства рударства и енергетике (у даљем тексту: ЈИП).

Општинско веће је дужно да одлучи по жалбама из става 4. овог члана у року од 15 дана од дана пријема приговора.

Одлука Општинског већа је коначна.

Листа домаћинстава којима су решењем из става 1. овог члана одобрена средства за финансирање програма биће објављена на интернет страници: www.dimitrovgrad.rs

XII НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ДОДЕЉЕНИХ СРЕДСТАВА

Комисија ће обезбедити активну комуникацију са ЈИП и одговарати на захтеве у смислу обезбеђивања примене стандарда Међународне банке за обнову и развој у испуњавању обавеза јединице локалне самоуправе (градске општине) дефинисаних у следећим документима:

1. „Правилник о раду на пројекту“;
2. „План ангажовања заинтересованих страна“;
3. „План преузимања обавеза из области животне средине и социјалних питања (ESCP)“;
4. „Оквир за управљање заштитом животне средине и социјалним утицајима пројекта (ESMF)“ и
5. „Контролна листа плана за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMP)“.

Сва документа су доступна на интернет страници Министарства: (<https://www.mre.gov.rs>).

Након донетог решења из поглавља XI став 1. Јавног позива којим се одобравају средства за финансирање пројекта енергетске санације потписује се тројни уговори између општине, привредног субјекта и домаћинства о реализацији пројекта енергетске санације.

Општина ће вршити пренос средстава искључиво привредним субјектима, а не домаћинствима, након што домаћинство уплати привредном субјекту целокупну своју обавезу и након завршетка реализације пројекта енергетске санације, односно након изведених радова на објекту.

Услов да се пренесу средства привредном субјекту из става 4. овог поглавља је извештај Комисије о обиласку објекта након завршених радова који треба да утврди да ли су радови изведени како је предвиђено предмером и предрачуном који је домаћинство предало приликом пријаве на овај јавни позив.

Број: 400-1055/2023-16

У Димитровграду,

дана: 19. септембра 2023. године.

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

ПРЕДСЕДНИК
Владица Димитров

